

Richard Russo

Er is een kans

Vertaald uit het Engels door Kees Mollema

SIGNATUUR

2020

Proloog

De drie oude vrienden kwamen in omgekeerde volgorde op het eiland aan. Lincoln, handelaar in commercieel vastgoed, kwam uit Las Vegas, in feite aan de andere kant van het land, Teddy, eigenaar van een kleine uitgeverij, kwam uit Syracuse en Mickey, muzikant en geluidstechnicus, vanaf het nabijgelegen Cape Cod. Ze waren allen zesenzestig jaar oud en hadden aan dezelfde kleine *liberal arts*-universiteit in Connecticut gestudeerd, waar ze als keukenmedewerkers voor een studentenvereniging hadden gewerkt. De andere medewerkers, zonder uitzondering corpsballen, beweerden dat ze dit uit eigen beweging deden, omdat er zoveel Theta-meisjes waren die er lekker uitzagen, terwijl Lincoln, Teddy en Mickey beursstudenten waren en er werkten vanwege uiteenlopende economische redenen. Lincoln, die er net zo goed uitzag als de meeste corpsballen, werd onmiddellijk uitgeroepen tot ‘smoeltje’, wat betekende dat hij een sleets wit colbertje kreeg om in de grote eetzaal de meisjes van de studentenvereniging te bedienen. Teddy, die tijdens zijn hele middelbareschooltijd in een restaurant had gewerkt, werd kokshulpje: hij maakte salades, roerde sauzen en legde de voorgerechten en toetjes op de borden. Mickey? Ze bekeken hem even en brachten hem toen naar de gootsteen, vol met stapels vieze pannen, met ernaast een kartonnen doos met een onbekend merk schuursponsjes. Zo ver-

liepen hun eerste twee jaren aan de universiteit. Tegen de tijd dat ze ouderejaars waren, was Lincoln opgeklommen tot hoofd van de bediening en kon hij zijn beide vrienden een positie in de eetzaal bieden. Teddy, die genoeg had van de keuken, greep dat aanbod met beide handen aan, maar Mickey zei dat hij betwijfelde of er een jasje was waarin hij zou passen. Hoe dan ook, hij bleef liever een keukenslaaf dan aan te pappen met de mooie meisjes in de eetzaal, want in de keuken kon hij tenminste zijn eigen gang gaan.

Nu ze vierenveertig jaar later bijeenkwamen op het eiland, waren ze alle drie dankbaar voor de opleiding die ze aan het Minerva College hadden genoten; de klassen waren er klein geweest, hun hoogleraren benaderbaar en aandachtig. Op het eerste gezicht zag het Minerva eruit als de meeste andere universiteiten in de late jaren zestig en vroege jaren zeventig. De jongens hadden lang haar, droegen verschoten spijkerbroeken en psychedelisch bedrukte T-shirts. In hun studentenflats rookten de jongeren hasj en probeerden de geur ervan met wierook te maskeren, en ze luisterden naar The Doors en Buffalo Springfield. Dit was echter vooral een kwestie van stijl. Voor de meeste klasgenoten leek de oorlog ver weg, iets wat alleen in Zuidoost-Azië en Berkeley en op de televisie speelde, niet aan de kust van Connecticut. In de *Minerva Echo* werd permanent geklaagd over het gebrek aan werkelijk activisme. 'Nothing's happening here,' schreef een van de redacteurs, de bekende songtekst parafraserend. 'Why that is ain't exactly clear.'

Geen plek op de campus was minder rebels dan het paviljoen van de Theta's. Een paar meisjes rookten wiet en liepen rond zonder bh, maar afgezien daarvan zaten de studentes in een beschermende bubbel. Toch was het daar, veel meer nog

dan tijdens hun lessen, dat de echte wereld zich liet zien, zo opvallend dat zelfs negentienjarigen als Lincoln, Teddy en Mickey die niet langer konden negeren. De auto's die achter het Theta-paviljoen geparkeerd stonden waren duurder dan die op het parkeerterrein voor de andere studenten, en zelfs duurder dan de auto's van de faculteitsmedewerkers. Nog vreemder, tenminste voor jonge mannen die zelf niet in welvaart waren grootgebracht, was dat de eigenaresses van die auto's zichzelf niet bepaald gelukkig prezen dat zij daar waren of ouders hadden die het torenhoge collegegeld konden betalen. Waar zij waren opgegroeid, was het Minerva het natuurlijke vervolg op de eerste achttien jaar van hun leven. Sterker, voor velen was het Minerva een tweede keuze geweest en ze hadden het hele eerste jaar nodig om over de teleurstelling heen te komen dat ze niet op het Wesleyan, het Williams of op een van de Ivy League-universiteiten waren aangenomen. Hoewel ze wisten welke statistische bijdrage rapportcijfers en de score van hun toelatingstest leverden om toegelaten te worden tot dergelijke elitescholen, waren ze het gewend dat er ook andere factoren meetelden, factoren waarover je niet sprak en die lastig te kwantificeren waren, maar die ervoor zorgden dat deuren als door een wonder openzwaaiden. Hoe dan ook, het Minerva was prima. Ze hadden tenminste een plekje in het Theta-paviljoen gekregen, zo zagen ze het. Anders hadden ze net zo goed naar de Staatsuniversiteit van Connecticut kunnen gaan.

Op 1 december 1969, de avond van 's lands eerste dienstplichtloterij, had Lincoln de huismeesteres zover gekregen dat ze het eten een halfuur eerder mochten serveren, zodat de keukenploeg zich rond een kleine zwart-wittelevisie kon scharen in het achterkamertje waar ze aten. Hoewel hun lot op het

spel stond, was de stemming vreemd genoeg opgewekt, tenminste in het begin. Van de acht medewerkers werd Mickey's verjaardag als eerste opgelezen, als negende uit driehonderdvijfenzestig mogelijkheden, waarop de anderen uitbarstten in het zingen van 'Oh Canada', wat meer indruk had gemaakt als ze meer dan de eerste twee woorden van het volkslied hadden gekend. Van de drie vrienden kwam Lincolns geboortedatum als de volgende, op nummer honderdnegenentachtig; beter, maar nog niet helemaal veilig, en onmogelijk om een planning op te maken.

Terwijl de dienstplichtloterij verderging, een onophoudelijke trits van verjaardagen – 29 september, 3 juni, 7 april – werd de stemming in het kamertje steeds somberder. Eerder, toen ze de meisjes in de eetzaal bedienden, hadden ze allemaal in hetzelfde schuifje gezeten, maar nu hadden hun verjaardagen individuen van hen gemaakt, mensen met een uniek lot, en een voor een vertrokken ze naar hun studentenflat of appartement, waar ze hun ouders en hun vriendin belden om te bespreken welke wending hun leven zojuist had genomen, soms ten goede, soms ten kwade, en hoe hun cijfers, hun scores van de toelatingstest en hun populariteit plotseling niet meer belangrijk waren. Toen ten slotte Teddy's verjaardag werd opgelezen, waren alleen hij, Lincoln en Mickey nog in het kamertje. Teddy, een vurig tegenstander van de oorlog, had zijn vrienden eerder die dag verteld dat hij liever naar Canada zou vluchten of de cel in zou gaan, dan zich te melden voor de militaire dienst, en dat voor hem de loterij dus geen betekenis had. Maar natuurlijk was dat niet waar. Hij wilde niet naar Canada en wist niet zeker of hij, als het erop aankwam, moedig genoeg was om daadwerkelijk de gevangenis in te gaan voor zijn overtuigingen. Afgeleid door deze over-

wegingen dacht hij, toen er nog maar iets van twintig verjaardagen over waren, dat die van hem al was opgelezen en hij dit op de een of andere manier had gemist, misschien toen ze met de antenne hadden gerommeld. Maar toen kwam hij, als nummer driehonderdtweëntwintig van de driehonderdvijenzestig. Hij was meer dan veilig. Toen hij zijn hand uitstak om de televisie uit te zetten, zag hij dat die beefde.

Er was een tiental Theta's die ze als vriendinnen beschouwden, maar alleen Jacy Calloway, op wie ze alle drie verliefd waren, wachtte in de donkere vrieskou bij de achteringang van het studentenpaviljoen op hen, toen ze uiteindelijk naar buiten kwamen. Toen Mickey – met die grote, stomme grijns op zijn gezicht – haar had verteld dat het ernaar uitzag dat hij naar Zuidoost-Azië ging, schoof ze van de motorkap van de auto waarop ze zat en begroef haar gezicht in zijn borstkas, omarmde hem losjes en zei: 'Die klootzakken.' Lincoln en Teddy, die beiden meer geluk hadden gehad op een avond waarop je dat vurig wenste – en niet wenste slim of rijk te zijn – voelden niettemin intense afgunst, toen ze het meisje van hun collectieve dromen in de armen van Mickey zagen, nog afgezien van de ongemakkelijke waarheid dat ze al met een heel andere jongen was verloofd. Alsof Mickey's geluk op dit moment er meer toe deed dan de pech die hij een uur eerder had gehad. Toen zijn verjaardag werd afgekondigd, hadden Lincoln en Teddy dezelfde, misselijkmakende reactie gehad: dat de mensen die de baas waren twee jaar geleden na één blik op Mickey hem het kloterigste baantje in de keuken van het Theta-paviljoen hadden gegeven, en dat hij, als hij zich meldde voor militaire dienst, na net zo'n korte blik regelrecht naar het front zou worden gestuurd, als een schietschijf die geen enkele sluipschutter kon missen.

Op dit moment evenwel, met Jacy die zich in zijn armen had genesteld, konden ze niet geloven hoeveel mazzel hij had. Dit wordt jeugd genoemd.

Lincoln was opgegroeid in Arizona, waar zijn vader een minderheidsaandeel had in een kleine, bijna volledig uitgeputte kopermijn. Zijn moeder kwam uit Wellesley, als enig kind van een stel dat ooit in goeden doen was geweest, hoewel ze pas wist dat er van die rijkdom weinig over was gebleven toen haar ouders omkwamen bij een auto-ongeluk tijdens haar laatste jaar aan het Minerva. Een andere dochter zou gebelgd zijn geweest dat er maar zo weinig geld over was nadat de schulden waren betaald, maar Trudy was te zeer verteerd door verdriet, zodat al het andere niet meer tot haar doordrong. Ze was een stil, teruggetrokken meisje, dat niet snel vrienden maakte en plotseling helemaal alleen op de wereld stond, beroofd van liefde en hoop, en ze was doodsbang dat ook haar, even onverwacht als haar ouders, een tragedie kon overkomen. Hoe was het anders te verklaren dat ze met Wolfgang Amadeus (W.A.) Moser trouwde; een kleine, dominante man die maar over weinig beschikte wat tot zijn aanbeveling strekte, afgezien van zijn absolute overtuiging dat hij altijd in alles gelijk had.

Niet dat zij de enige was die hij een rad voor ogen wist te draaien. Tot zijn zestiende verjaardag had Lincoln ook werkelijk geloofd dat zijn vader, wiens reusachtige persoonlijkheid in sterk contrast stond met zijn nietige gestalte, zijn moeder een dienst had bewezen door met haar te trouwen. Ze was aantrekkelijk noch onaantrekkelijk en leek in grote groepen zo volkomen te verdwijnen, dat de mensen zich achteraf niet konden herinneren of ze nu wel of niet aanwezig was geweest.

Ze maakte zelden bezwaar, ook niet voorzichtig, tegen iets wat haar echtgenoot zei of deed, zelfs niet toen ze terugkwamen van hun huwelijksreis en hij haar meedeelde dat zij natúúrlijk haar rooms-katholieke geloof zou opgeven en zich bij de Church of God zou voegen, de fundamentalistische christelijke sekte die hij aanhing. Toen ze zijn huwelijksaanzoek aanvaardde, nam ze voor lief dat ze in het kleine woestijnstadje Dunbar zouden gaan wonen, waar de mijn van Moser zich bevond; maar ze had ook verwacht dat ze af en toe op vakantie zouden gaan, misschien niet naar New England – haar echtgenoot had opgebiecht daarvan te walgen – maar dan toch wel naar Californië, maar ook daar bleek haar man geen trek in te hebben. Hij was er vast van overtuigd – en dat legde hij haar ook uit – dat je ‘moest leren te houden van wat je hebt’, en daarmee bedoelde hij Dunbar en zichzelf.

Voor Trudy was alles aan Dunbar en de man met wie ze was getrouwd vreemd, in het begin tenminste. Het stadje zelf, heet, vlak en stoffig, was onverholen gesegregeerd, met blanken die aan de ene kant van de spoorlijn woonden en de ‘Mexicanen’, zoals ze werden genoemd, aan de andere, ook al woonden die er soms al meer dan een eeuw legaal. Hoewel het, wat haar betrof, een stadje van niks was, leek Dunbar alles te hebben waar W.A. (Dub-Yay, voor zijn vrienden) Moser behoefte aan had: het huis waarin ze woonden, de kerk die ze bezochten, de armetierige golfbaan waar hij golfde. Thuis was zijn wil wet. Háár ouders hadden over dingen gediscussieerd, dus was ze verbaasd toen ze erachter kwam dat haar eigen huwelijk volgens een heel ander model zou functioneren. Ze waren al een paar jaar getrouwd toen Lincoln werd geboren, dus was het mogelijk dat ze af en toe hadden gekibbeld over de gang van zaken – waarbij zijn vader Trudy langzaam maar

zeker zijn wil oplegde – maar Lincoln kreeg de indruk dat zijn moeder, hoewel haar nieuwe leven haar misschien had verbaasd, zich daarbij had neergelegd, zodra ze zich in Dunbar had gevestigd. Voor zover hij zich kon herinneren was het moment dat hij ging studeren de eerste keer dat ze haar haken in het zand zette. Dub-Yay wilde dat hij naar de Universiteit van Arizona, zijn eigen alma mater, zou gaan, maar Trudy, die na het overlijden van haar ouders bij een ongetrouwde tante in Tucson was ingetrokken en daar haar bul had behaald, was vastbesloten om haar zoon aan de Oostkust te laten studeren. En niet aan een grote staatsuniversiteit, maar aan een kleine zoals het Minerva College, de universiteit die ze vaarwel had gezegd, nog maar één semester verwijderd van haar afstuderen.

De ruzie begon tijdens het eten, toen zijn vader met zijn hoge jankstem verkondigde: ‘Je weet toch wel dat ik vóórdat zoiets gebeurt eerst dood moet gaan?’ Een mededeling die duidelijk was bedoeld om een einde aan dit gesprek te maken, dus was Lincoln verbaasd toen hij een ongebruikelijke blik op zijn moeders gezicht zag, die suggereerde dat ze de sterfelijkheid van haar echtgenoot had overdacht en daarin berustte, en zich daardoor niet uit het veld zou laten slaan. ‘Maar desondanks,’ zei ze en dat betekende wel degelijk het einde van het gesprek, tenminste voor dat moment. Later ging de discussie verder in de ouderlijke slaapkamer. Hoewel ze zachtjes spraken, hoorde Lincoln ze tekeergaan door de dunne muur van zijn slaapkamer, en ze gingen ermee door, tot lang nadat zijn vader, die altijd vroeg naar de mijn ging, normaal gesproken ging slapen. De discussie was nog gaande toen Lincoln zelf indommelde.

De volgende ochtend, nadat zijn vader, niet gewend aan hui-

selijke spanningen en met dikke ogen van slaapgebrek naar zijn werk was vertrokken, lag Lincoln in bed alles te overpeinzen. Wat was er in hemelsnaam met zijn moeder aan de hand? Waarom was ze juist deze veldslag aangegaan? Wat hem betrof, was de Universiteit van Arizona prima. Zijn vader had daar gestudeerd en verschillende klasgenoten gingen er ook heen, dus zou hij er alvast wat mensen kennen. Na het kleine Dunbar verheugde hij zich op het leven in Tucson, een grote stad. En als hij heimwee kreeg, kon hij in het weekeinde gemakkelijk de korte reis terug naar Dunbar maken. Een paar anderen uit zijn klas gingen naar universiteiten in Californië, maar hij kende niemand die naar het oosten vertrok. Dacht zijn moeder soms dat hij naar de andere kant van het land, waar hij niemand kende, wilde verhuizen? En college te volgen tussen jongeren die allemaal van chique privéscholen kwamen? Maar wat maakte het uit? Op een bepaald moment, nadat Lincoln in slaap was gevallen, was zijn moeder ongetwijfeld weer bij zinnen gekomen en had ze ingezien hoe zinloos het was om zijn vader in deze of enige andere belangrijke kwestie tegen te spreken. De orde zou inmiddels vast weer hersteld zijn.

Dus was hij verbaasd toen hij haar vrolijk neuriënd in de keuken aantrof, geheel onbekommerd over wat zich de vorige avond had afgespeeld. Ze liep nog rond in haar ochtendjas en op haar slippers, zoals op de meeste ochtenden, maar ze leek ook uitzonderlijk opgewekt, alsof ze op het punt stond te vertrekken voor een langverwachte vakantie naar een exotische bestemming. Het was allemaal erg verontrustend.

‘Ik denk dat pa gelijk heeft,’ zei Lincoln en hij schudde wat cornflakes in een kom.

Ze hield op met neuriën en keek hem aan. ‘Alsof dat nieuws is.’

Waarop hij niets wist te zeggen. Het was immers niet zo dat zijn ouders voortdurend kibbelden en hij altijd de kant van zijn vader koos. De ruzie van de vorige avond was in feite de eerste geweest die hij zich kon herinneren. En nu maakte ze zich op voor alweer een ruzie, maar deze keer met hem. ‘Waarom zouden we al dat geld uitgeven?’ ging hij verder en hij probeerde redelijk en onpartijdig te klinken, terwijl hij melk over zijn cornflakes goot en een lepel uit de la haalde. Hij was van plan staand te eten, zoals gewoonlijk, leunend tegen het aanrecht.

‘Ga zitten,’ zei ze. ‘Er zijn dingen die je niet begrijpt en het wordt hoog tijd dat je dat wel gaat doen.’

Ze pakte het krukje dat tussen de koelkast en het aanrecht stond en klom erop. Wat ze zocht, lag op de bovenste plank van de kast, helemaal achterin. Lincoln keek verbaasd toe en ja, ook ietwat angstig. Had ze daar iets verstopt, zodat zijn vader het niet zou vinden? Wat dan? Een plakboek of zoiets, of een fotoalbum, iets geheimzinnigs dat licht zou werpen op de dingen die hij kennelijk niet begreep? Maar nee. Ze pakte een fles whiskey. Aangezien hij nog altijd tegen het aanrecht leunde, gaf ze hem die aan.

‘Mam?’ zei hij, want het was zeven uur ’s ochtends en trouwens, wie was deze vreemde vrouw? Wat had ze met zijn moeder gedaan?

‘Ga zitten,’ herhaalde ze en deze keer gehoorzaamde hij maar al te graag, want zijn knieën knikten. Hij zag hoe ze een scheut amberkleurige vloeistof in haar koffie goot. Ze ging tegenover hem zitten en zette de fles op tafel, alsof ze wilde zeggen dat ze er nog niet klaar mee was. Hij verwachtte bijna dat ze hém een borrel zou aanbieden. Maar ze zat daar maar en staaarde hem aan, totdat hij zich schuldig begon te voelen

en zijn blik neersloeg, naar zijn cornflakes, die week waren geworden.

De kern van het probleem was als volgt. Er waren verschillende dingen in het leven waarover hij niets wist, te beginnen met de mijn. Tuurlijk, hij wist wel dat die niet goed liep en dat de prijs van koper de laatste jaren sterk was gedaald. Elk jaar werden er meer mensen ontslagen en de mijnwerkers hadden gedreigd zich te verenigen in een vakbond, alsof dát ooit zou gebeuren in Arizona. De mijn zou uiteindelijk sluiten en daarmee zou het leven van al die mannen een flinke knauw krijgen. Maar dit was niets nieuws. Nee, het nieuws was dat hún leven een flinke knauw kon krijgen. Trouwens, dat was al gebeurd. Veel extraatjes – de dingen die zij wel en hun burens niet hadden, zoals het zwembad, de tuinman, het lidmaatschap van de golfbaan, elke twee jaar een nieuwe auto – waren aan haar te danken, vertelde ze, betaald met het geld dat zij had gehad toen ze trouwde.

‘Maar ik dacht...’ begon hij.

‘Dat weet ik,’ zei ze. ‘Maar je moet leren anders te denken. Vanaf dit moment.’

De vorige avond had zijn vader, zoals gewoonlijk, geprobeerd haar de wet voor te schrijven. Hij weigerde te betalen als zijn zoon een opleiding zou volgen in een deel van het land dat hij minachtte omwille van het snobisme en elitarisme; zijn zoon zou verdomme nog als democraat terugkomen of erger nog, als een van die langharige demonstranten tegen de oorlog in Vietnam, die elke avond op de televisie te zien waren. Een liberal arts-opleiding aan een particuliere universiteit zou hem vijf keer zoveel kosten als een opleiding hier in Arizona, die ‘gewoon prima’ was. Waarop zijn moeder had gezegd dat hij het verkeerd zag – stel je eens voor dat ze zoiets zou zeg-

gen! – omdat de opleiding tíen keer zoveel zou kosten. Ze had gebeld met het Minerva en wist waarover ze het had. Niet dat hij zich zorgen hoefde te maken over de kosten, aangezien zij van plan was alles te betalen. En verder, zo ging ze door – stel je eens voor, dóórgaan! – hoopte ze dat hun zoon zóú demonstreren tegen een oorlog die stompzinnig en immoreel was, en als láátste, dat Lincoln, als hij op een democraat zou stemmen, niet de enige in hun kleine gezin was die dat deed. Dus.

Hoewel Lincoln van zijn moeder hield, had hij er moeite mee deze nieuwe economische beweringen voor waar aan te nemen, vooral omdat ze zo'n ongunstig licht op zijn vader wierpen. Als zij, en niet hij, verantwoordelijk was voor de 'extraatjes' waarvan ze zo lang hadden genoten, waarom had zijn vader hem dan laten geloven dat hun comfortabele leven alleen aan W.A. Moser te danken was? En al evenmin klopte het verhaal van moederszijde met wat hij al sinds zijn jonge jaren had gehoord – dat ja, de familie van zijn moeder ooit welvarend was geweest, maar dat na de dood van haar ouders een financieel kaartenhuis aan het licht was gekomen: slechte investeringen, zorgeloos afgedekt met leningen en slinkende bezittingen die telkens opnieuw als onderpand hadden gediend. Dat ze zelfs toen het geld op was waren doorgegaan met hun luxe leventje, 'zomerden' op Cape Cod, dure wintervakanties hielden in het Caribisch gebied en aftaaiden naar Europa wanneer ze daar maar zin in hadden. Feestbeesten en zware drinkers: ze waren waarschijnlijk dronken geweest, die avond van het ongeluk. Ze waren... nee, ontken het maar niet... net als de Kennedy's. In zijn vaders manier van denken was dit een verhaal met een moraal, over domme, decadente mensen die uit een arrogante, snobistische hoek van het land kwamen, mensen die niet wisten wat het betekende om hard

te werken en uiteindelijk hun welverdiende loon hadden gekregen. Hij beweerde nog net niet dat hij Lincolns moeder had behoed voor zo'n losbandig leven, maar de suggestie was voor iedereen duidelijk. Wilde zijn moeder nu beweren dat dit bekende verhaal, dat zo lang onbetwist was geweest, een leugen was?

Niet helemaal, gaf ze toe, maar het was ook niet de hele waarheid. Ja, haar ouders waren zorgeloos geweest en toen het financiële stof weer was neergedaald, was het fortuin van de familie zo goed als verdwenen, maar een klein huis in Chilmark, op het eiland Martha's Vineyard, was door de schuldeisers ongemoeid gelaten en in een trust geplaatst tot zij eenentwintig was. Waarom had Lincoln nooit over het huis gehoord? Omdat zijn vader het, toen hij er kort na hun huwelijk achter kwam, had willen verkopen – uit kwade wil, volgens zijn moeder, om haar nog verder los te weken van haar verleden en haar nog hechter aan zichzelf te binden. Voor het eerst sinds ze waren getrouwd, had ze geweigerd zijn eis in te willigen en haar onbuigzaamheid in deze kwestie had W.A. Moser zozeer verrast en verward dat hij weigerde, alweer uit kwade wil, om ooit ook maar een voet in dat verdomde huis te zetten. Die obstinate weigering was de reden waarom ze het huis jaar na jaar in de zomermaanden verhuurde, met een huur die, naarmate het eiland meer in zwang raakte, elk jaar omhoogging; en de opbrengst zette ze op een spaarrekening, waar ze af en toe geld vanaf haalden voor al die extraatjes. Het was haar bedoeling om Lincolns studie te betalen met het geld dat er nog over was.

Ah, het huis in Chilmark. Toen ze een meisje was, vertelde ze hem, haar ogen vochtig bij die herinnering, was er geen plek op de wereld waar ze liever was. Ze kwamen eind mei aan

op het eiland, met Memorial Day, en gingen pas begin september, na Labor Day, terug naar Wellesley; haar moeder en zij verbleven er de hele week, haar vader kwam tijdens de weekeinden en dan hielden ze feesten – ja, Lincoln, er werd gedronken en gelachen en lól gemaakt – met mensen die samendromden op het kleine terras, hoog op een heuvel, met uitzicht over de Atlantische Oceaan. De vrienden van haar ouders gaven haar altijd veel aandacht en ze vond het niet erg dat er maar weinig andere kinderen waren, want deze drie lange maanden had ze de onverdeelde aandacht van haar moeder. De hele zomer liepen ze blootsvoets, hun leven vol zoute zeelucht, fris ruikende lakens en meeuwen die boven hun hoofd cirkelden. De vloeren werden zanderig en niemand die dat iets kon schelen. Ze gingen geen enkele keer naar de kerk in die zomers, en niemand die ook maar beweerde dat dit een zonde was, want dat was het niet. Het was gewoon zómer.

Ze hoopte dat Lincoln op een dag evenveel van het huis in Chilmark zou houden en daarom had ze al de nodige regelingen getroffen, zodat hij en niet zijn vader het zou erven. Ze wilde alleen dat hij beloofde het huis niet te verkopen, behalve als daar een ernstige noodzaak toe was, en te beloven dat hij, áls hij het moest verkopen, de opbrengst niet zou delen met zijn vader, die het geld toch maar aan zijn kerk zou doneren. Het was één ding, zei ze, dat ze haar ware geloof had moeten opgeven, maar ze was niet van zins om Dub-Yay een stelletje verdomde slangenbezweerders te laten begiftigen, niet met háár geld.

Zijn moeder had het grootste deel van de ochtend en verschillende met whiskey aangelengde koppen koffie nodig om al deze informatie te onthullen aan haar verbijsterde zoon, bij

wie de moed in de schoenen zonk terwijl hij luisterde, omdat zijn hele realiteit met geweld werd herschreven. Toen ze eindelijk was uitgepraat, stond ze op, wankelde even, zei 'Woeps!' en moest zich vastgrijpen aan de tafel, voordat ze zijn kom cornflakes en haar koffiebeker op het aanrecht kon zetten, waarna ze zei dat ze een dutje ging doen. Ze lag nog altijd te slapen toen zijn vader die avond terugkwam van de mijn, en toen Dub-Yay haar wakker maakte en informeerde naar het avondeten, zei ze dat hij dat zelf maar moest koken. Lincoln had de whiskeyfles weer verstopt in het kastje, maar zijn vader leek door te hebben wat er in zijn afwezigheid was voorgevallen. Hij kwam terug naar de keuken, keek zijn zoon aan, zuchtte diep en zei: 'Mexicaans?' Er waren maar vier restaurants in Dunbar, waarvan drie Mexicaans. In hun favoriete restaurant aten ze gevulde chilipepers in een diepe stilte, die slechts één keer werd onderbroken, toen zijn vader zei: 'Je moeder is een goede vrouw,' alsof hij dat officieel vastgelegd wilde zien.

Geleidelijk werd alles weer normaal, of wat normaal was geweest voor de Mosers. Lincolns moeder, die even haar stem had hervonden, werd weer stilletjes en onderdanig, wat Lincoln dankbaar stemde. Hij had vrienden met ouders die altijd ruziemaakten. Nu alles achter de rug was, vond hij dat hij alle reden had om zich gelukkig te prijzen. Om te beginnen had hij zojuist onroerend goed gekregen. En verder, hoewel het een financiële adering betekende voor zijn ouders, ging hij kennelijk naar een topklasse liberal arts-universiteit aan de Oostkust, iets wat nog niemand uit Dunbar ooit was gelukt. Hij zou het als een avontuur zien. Maar hij was wel behoorlijk van slag door wat zijn moeder hem had verteld over hun leven. De vaste grond onder zijn voeten was veranderd in los

zand, en zijn ouders, de twee mensen in zijn leven die hij het beste kende, waren vreemden geworden. Na verloop van tijd zou hij weer vaste grond onder zijn voeten voelen, maar hij zou de aarde nooit meer helemaal vertrouwen.